

N:o 35.

Af herr **J. A. Lundström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring i 60 § af lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet.*

Under den tid, som förflutit, sedan lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet af den 23 oktober 1891 trädde i kraft, har vid tillämpningen af 60 § i nämnda lag gjort sig gällande den princip, att statsbidrag vägrats för sådana icke indelade vägar, som underhållas på vägkassans bekostnad, oaktadt underhållskostnaden för dessa vägars underhåll sommartiden uttagits endast af sådana fastighetsegare, som enligt väglagen haft att vägunderhållet in natura bestrida.

I ett inom öfre Norrland beläget väghållningsdistrikt hade på grund af Kongl. Maj:ts bref — den 20 november 1883 — Konungens befallningshafvande föreskrifvit, att i fråga om en viss omlagd väg densamma skulle underhållas af de hemmansegare, som deltagit i underhållet af den gamla vägen, i förhållande till deras förra underhållsskyldighet af sagde väg, äfvensom rörande en nyanlagd väg, att underhållet af denne skulle bekostas af vägdistriktet gemensamt och utbjudas på entreprenadauktion i skilda utrop om $\frac{1}{10}$ mil och anbudet pröfvas af de fullmäktige, som af kommunerna årligen utsågos för tingslagets angelägenheter.

Vid 1895 års ingång, då väglagen trädde i kraft, fans således inom distriktet dels indelad väg, som underhölls af respektive vägunder-

hållsskyldige hemmansegare, dels icke indelad väg, som skulle underhållas af sådana fastighetsegare, hvilka blifvit befriade från underhåll af lotter å annan indelad väg, och slutligen icke indelad väg, som underhölls gemensamt af hela vägdistriktet. Härtill kom, att samtidigt med nya väglagens tillämpning genomfördes ändring i vägdistriktets omfång, hvarigenom en del förut indelad väg kom att falla inom ett annat väghållningsdistrikt, och derigenom kommer ett antal vägunderhållsskyldige att befrias ifrån sina väglotter utan att öfvertaga annan väg i utbyte.

För att undkomma alla dessa ojemnheter i vägunderhållsbördan, beslutades och begärdes vägdelning. Men innan denna hunnit mer än knappt påbörjas, inträffade emellertid, att Kongl. Maj:t genom resolution — den 24 april 1896 — ålade vägdistriktet att öfvertaga och för framtiden underhålla en under anläggning varande väg af något öfver 5 nymils längd. Med anledning deraf erhöles Konungens befallningshafvandes medgifvande att uppskjuta vägdelningen, hvarefter samtliga in natura väghållningsskyldige öfverenskommo att öfverlemna sina väglotter till vägstyrelsen, som på deras bekostnad skulle ombesörja vägunderhållet sommartiden, till dess ny vägdelning inom vägdistriktet blifvit fastställd, med rätt för vägstyrelsen att hos vederbörande myndigheter uttaga vägdistriktet tillkommande statsbidrag enligt 60 § af väglagen.

Enligt dessa bestämmelser och med ledning af upprättadt och laga kraftvunnet uppskattningsinstrument hafva vägdistriktets fastighetsinnehafvare, som det vill synas, i öfverensstämmelse med 60:de paragrafens mening åtnjutit statsbidrag med en tiondedel af uppskattade värdet för underhållet af distriktets vägar, intill dess vederbörande nu till en början för åren 1895—97 återfordrat viss del af det utlemnade statsbidraget på den grund, att sådana vägar, som icke varit till natura underhåll indelade, ingått i den uppskattade vägunderhållskostnaden.

Enär det utan tvifvel varit lagstiftarnes mening, att statsbidrag bör komma dem till godo, som vägunderhållet bestrida, och då förhållanden kunna inträffa, som göra det nödvändigt för ett väghållningsdistrikt att för någon tid ombesörja vägunderhållet på annat sätt än genom vägarnes indelning, samt då inga skäl torde förefinnas att för statsbidrags erhållande göra skilnad mellan de vägar, som underhållas genom arbete, och dem, som underhållas medelst penningsammanskott, synes det lämpligt att genom ändring af 60 § i väglagen fastslå den grundsats, att statsbidrag skall utgå för all landsväg och bygdeväg jemte broar och färjor, som underhållas antingen af de väghållningsskyldige eller ock gemensamt på

hela distriktets eller dess vägkassas bekostnad, såvida vägskatt för sådant ändamål utgöres af de in natura väghållningsskyldige.

På grund af det ofvan anförda får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till ändring af 60 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 i syfte:

att statsbidrag förklarar skola utgå för all landsväg, bygdeväg, broar och färjor, som underhållas antingen in natura af de väghållningsskyldige eller ock gemensamt på hela distriktets eller dess vägkassas bekostnad, såvida vägskatt för sådant ändamål utgöres af de in natura väghållningsskyldige.

Stockholm den 24 januari 1900.

J. A. Lundström.
